

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Écsinatos nem adatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyitásterben minden garmonsor díjja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetésekül:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetű s körzettel ellátott hirdetésekért mérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetésekül kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Iparos ifjuságunk nevelése.

Mily keveset gondol manap a társadalom égető kérdéseivel, hogyan hagyja felburjánozni bizonyos melancholicus közönyvel legvitalisabb érdekeinek téreit: példa reá az iparos tanoncok az ó világra emlékeztető s minden igazelvű becsületes hazafit kétségbeejtő nevelési rendszere, avagy inkább rendszernélkülisége. Asztalos, lakatos, cipész, szabó stb. szaporodik, nő a száma, mintha csak a földből kélne kifelé, de amint itten működése súlypontja felé közelednek, alábukik, aláhanyatlik; mert nem bir a létérti küzdelemben versenyt futni, nem még csak annyira sem, hogy versenybábér helyett kenyeret képes volna magának s övéinek verejtékes munkájával szerezni. S miért ez, honnét e keserű sor; miért, hogy a tisztességes s oly nehéz munkára ily kegyetlen bér vár? A felelet igen egyszerű s oly természetes, mint a következmény. A rendszertelen s primitív nevelési mód gyászos férgé rágódik ez existencián s ez tartja a silány kereset csuszános lejtőjén, melyről oly rohamos az ut, az életunság és kétségbeesés, többnyire veszélyes társadalmi kórokat terjesztő örvényébe. S a társadalom mindezt látja, tudja, de mintha csak megbüvölnék, oly kevéssé igyekszik vagy akar hatni ez állapotok megváltoztatására. Törvény, rendelet van elég a — papíron. Az igaz, hogy sokat közülök nem is lehet mindenféle viszonyokhoz alkalmazni. Ezért aztán maradnak ott, hol meghozattak. De azért jó nagyrészt még is csak végre lehetne hajtani s ezzel nagyban segítve lenne a bajon.

Különösen korszakot alkotó volna a vall. és közokt. miniszterium mult évi ide vonatkozó rendelete, mely az iparos tanoncok iskolai szervezetét rendező ipartanodák alakjában, ha az az életben a miniszter nemese intencióinak szellemében keresztül vitették. Elárulja a rendelet, hogy a magasabb körök teljes ismeretével bírnak a mostani miseriáknak, amennyiben mondja: „Tapsztaltatván azt, hogy e törvény (1872. évi VIII. t. cz. 39—55. §-ai) követelményeinek e részben mindeddig nem tétetett elég, tapasztalván különösen, hogy egy felől magok az iparosok tanonczaik iskoláztatásával legtöbb helyen vagy semmit, vagy igen keveset gondoltak; újból elhatároztam, hogy addig is, míg a szóban forgó ipartörvény revisiója bekövetkezhetik a fennálló törvény alapján s annak kötelező rendeleti erejénél fogva az iparos tanulók iskoláztatását épen oly szigorral hajtatom végre, mint a népoktatási törvény rendeleteit az iskolai kötelezettségre nézve végrehajtani szoktam.”

A rendelet minden oly községben, hol legalább 30 iparos tanuló van, alsó foku ipariskola felállítására utasítja hivatalos közegeit s az iskolai tanítás központjává a rajzot jelöli ki mint legfőbb tantárgyat. S ez valóban az egyedüli út, melyen haladva az iparos szakmájában a megkívánt képzettséget elérheti s a nyugat művelt iparosait követheti.

Egészen másképp vagyunk azonban ez annyira óhajtott intézmény anyagi funda-

mentumával, melyen felállíttatnia és virágoznia kellend.

Erre vonatkozólag ugyanis a rendelet ezt mondja: „Az ipariskolák állítása s fentartási költségeiknek viselése első sorban az illető polgári községek kötelessége, hozzá kell, hogy járuljanak e költségek viseléséhez maguk az iparos tanulókat tartó mesterek, vagy az ipartársulatok és ezeken felül az iparkamarák.”

No, hacsak ezek terhére lesznek felállítva, akkor egyhamar nem fogunk örvendhetni nekik, mert a községek legtöbb helyütt a mindennapi iskolát is csak nagy nehezen, vagy egyáltalán nem képesek fentartani, a mesterek pedig ezt tudva mindenáron ellene lesznek, nehogy úgy is nehéz existenciájukat még egy újabb teherrel tétezzék, az iparkamarák pedig, ezek talán még legtöbbet tehetnének, ha ugyan egyedül még megbírnák a költségeket. Van még végül mérsékelt állami segély is kilátásba helyezve s ez volna tulajdonképen a valódi támasza ez intézménynek, ha oly mesziről nem mutatnák, de legyen bár utolsónak is helyezve, véleményem szerint még is csak ez lesz, csak ez lehet istáppja az ipariskolának, mert az egyesek úgy mint a községek göröcsösen ragaszkodnak többnyire csekély vagyonukhoz s ez az áldozatkészség hőmérőjén fagy pont alattit jelent.

Ha ezen rendelet az életbe csak háromnegyed részében is átvitetnék, akkor rendben volnánk az iparos tanoncok nevelésével, mert nemcsak hogy a nagyobb városok utczái botránnyról hirhedt mesterinasai részülnének a szakbeli s erkölcsös nevelés áldásaiban, hanem a legtöbb kisebb mezőváros e nemü publicuma is annak ölen nevelkednék fel s pár évtized alatt az ország impozáns számu művelt s jó módu iparossal dicsekedketnék, míg jelenleg ha számban jelentékeny is volna, de hatásában minden esetben elenyésző. De a társadalom hivatottainak kézbe kellene ragadni a kezdeményezést, s nem várni, míg az a miniszteri szakbiztos onnan felől ránk méltóztatik pillantani, mert az ő munkája az ország szükségével szemben oly roppant, hogy félszázad is elmulhatik, míg mindenütt ráér tanácskozni az alapműveletek mikéntjéről.

Ugyanazért minden község, hol sok iparos tanuló van, minél hamarabb kezdeményez, annál hamarabb jut célhoz, s államsegélyre is kezdetben már csak annál is inkább lehet kilátás, mivel elejénte alig hihető, hogy e nemü kérvényekkel fölhalmozva volna a kormány. Sokat segítene ez a felsőbb megyékben a kivándorlásokon, míg többet a magyarosodáson, de legtöbbet tagadhatlan a közművelődésen; mindezt minél előbb, annál jobb!

Zs. B.

A sárospataki közvacsoráról lapunk mult számában közzétett referáda valóságos vihart keltett fel az ottani társadalmi körökben. Három rendbeli nyilatkozatot vettünk e tárgyban, melyek a tudósítót ugyancsak kapóra veszik s egy kissé talán keményebben is bánnak el vele, mint ahogy megérdemelné. Hát biz az egész közvacsorai affaire-ből az tűnik ki, hogy Sárospatak még igen kis város ahoz, hogy társadalmi ténykedései fölött szélnek eresztett apróbb megjegyzéseket sine ira

megettudna emészteni s a ki ilyenre vállalkozik, mindenesetre a szokások ellen vét s viselni tartozik a kellemetlenségeket, a miért nem tartotta szem előtt a viszonyok és helyzet követelményeit, melyek ott uralkodnak. Ujhely szintén nem tartozik még a nagyobb városok közé, de társadalmi organizmusa jóval erősebb már a patakinal s a hirlapi felszólalásokkal szemben kevesebb Achilles-sarkkal bir. Ezen előrehaladottabb álláspont szabja meg aztán a mi józan és senki által sem kifogásolható irányunkat is, mely a szerkesztői teendőkhöz vezérli lépteinket. A mi absolute sértő, durva vagy kiméltlen, még háliságnak mi is megettudjuk bírálni s az mindenkorra ki is van zárva lapunk teréről, de másrészt nem lehetünk, nem szabad lennünk annyira ovatosaknak, hogy a közélet terén felmerülő mozzanatokkal szemben, minden megjegyzést a rossz akarat célzatának vagy is oly szikrának tekintsünk, mely az illető löporos hordó körül könnyelműen hadonázik. Ennyit a magunk szempontjából az inkriminált közleményre, melynek apostrophálásul megbízható baráti kéziből a következő sorokat vesszük:

„Tisztelt barátom! Lapod legközelebbi számában Sárospatakról egy báltudósítás jelent meg, melynek kitűzött célja — úgy látszik — nem az volt, hogy Zemplénmegye értelmiségét egy kitünően sikerült mulatság lefolyásáról értesítse, hanem, hogy Sárospatak közönségének azon részét, mely abban a mulatságban részt nem vett, pelengérré allítsa — a protestantismus jól felfogott érdekében! Ha Patak nem volna olyan kis város, mint amilyen: báltudósítód invektívái semmi hatást se gyakorolnának a közönségre s ama sérelmek miatt forrongó közvéleményhez oda kiáltó Dumas papával: „tant de bruit pour une omelette! De hát, édes barátom, Patak kis város. Itt nemcsak a nyílt sértés faj, de érzékenyen érintik az embereket a malitiosus célzások is. A kicsiny társadalom minden tagja alaposan ismervén egymásnak még belső dolgait is, a sértő célzást mindenki elérte. Mikor a te éretlen báltudósítód azt írja, hogy a sároni rózsák — mert tavaly nem voltak kapósak — otthon maradtak; vagy hogy az előkelőség nagyobb része megbetegedett vagy az ujhelyi közvacsora fényét próbálta emelni; vagy hogy a tanuló ifjuság egy része meghívót eszközölt ki magának az utolsó napon, hogy az ujhelyi jelmezes hölgyekben gyönyörködhessek; vagy hogy a rendezőség apprehenzívusabb tagjai szintén Ujhelybe futottak és ott szórták a pénzt: mikor — mondom — ily otromba és közönséges célzásokkal áll elő a referens, minden ember ujjal mutat azokra a sároni rózsákra, azokra az előkelőkre, azokra a tanulókra és azokra a rendezőkre, a kik elég vakmerőek voltak betegek lenni vagy ott keresni maguknak mulatságot, a hol azt hitték, hogy jobban mulathatnak.

En nem érzem magam hivatva arra, hogy efféle invektívákra megfeleljek. De azt igen is kötelességemnek ismerem, hogy tisztelettel adjam tudtadra, mint Zemplénmegye egyetlen nyilvános organumának szerkesztője s általad Zemplénmegye értelmiségének, hogy annak a bizonyos báltudósításnak sem hangja, sem modora, sem tartalma nem olyan, hogy azzal Patakon bármely tisztességes ember egyetérthetne.

A tény az, hogy Patakon a ref. leányiskolának, mint igen fontos közművelődési intézménynek, minden jóra való ember barátja s így természetesen a közvacsora is, — mely öt év óta ezen intézet alapítókéjének gyarapítása céljából, minden évben tartatik, — a közönség osztatlan támogatásában részesült mindenkor. E közvacsorák jövődelméhez, — mely a leányiskolának jelenleg már legtekintélyesebb pénzalapját képezi, amennyiben 2500 frtra rug, — minden polgár vallásfelekezeti különbség nélkül hozzájárult. Még azon tiszteletreméltó egyének is, akik magánviszonyaik miatt az idén nem vehettek részt személyesen a mulatságban, annak sikeréhez — anyagi támogatásukkal — kivétel nélkül mindannyian hozzájárultak.

És ezen tényekkel szemben a te báltudósítód elég könnyelmű és merész, a ref. leányiskola ellenségeit tüntetni föl mindazokat, akiket ő nem

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

jegyezhetett föl a jelenlevők lisztájába. Ez az, édes barátom, amit találok revolver-journalisztikának szoktak nevezni. Ez az, amelynek terrorizmusától védekeznie kell a társadalomnak.

A ref. leányiskolát pedig, ezt a mindannyiunk által fölkarolt és támogatott intézetet, mentse meg az Isten a báltudósítóhoz hasonló jóbarátoktól, akik midőn a protestantismus érdekeit nem állják kiméletlen tollukra venni, revolvert szegeznek ép azon egyének mellé, akiknek köszönheti a protestantismus a sárospataki leányiskolához hasonló intézmények létrehozását és fenntartását.

Fogadd szives baráti üdvözetemet.*

A második nyilatkozat így szól:

Válassz Sajónak!

Jelen heti lapnak f. évi 3-ik számában, a sárospataki protestans leánynövelde javára megtartott közvacsoráról szóló referációjában többek között a következőleg nyilatkozik: „A tanuló ifjuság egy része meghívót eszközölt ki magának az utolsó napon, hogy az ujhelyi jelmezes hölgyekben gyönyörködhessek.” E sorok így magukban véve, ha teljesen igazak volnának is, nem jelentenének egyebet, mint azt, a mit kifejeznek; de miután mind előttük, mind utánuk egy halmazzsátrikus hangu közlemény van, melyek mind a Sárospatakról az ujhelyi közvacsorán jelenlevőkre vonatkoznak s melyeknek czélja nem lehet más, mint minket a tájékoztatlan olvasó közönség által elítéltetni: ez okból önértetünk nem engedni, hogy Sajó urnak ugyanezen lap hasábjain tudomására ne hozzuk a következőket:

1-ör. Meghívót a s.-a.-ujhelyi közvacsorára sem mi egyenként, sem a jogász egyelet, melynek tagjai vagyunk, nem kaptunk s ez után, amennyiben erre szükségünk nem volt, nem is jártunk. Hogy miért nem volt meghívóra szükségünk? azt Sajó ur a mulatság természetéből következtetheti. Sajó urnak a meghívóra vonatkozó közleménye tehát nem egyéb, mint minden alapot nélkülöző malitia.

2-ör. Ha mi meghívót eszközöltünk volna is ki a magunk számára a végett, hogy az ujhelyi jelmezes hölgyekben gyönyörködhesünk; kérjük, mi köze van ehez Sajónak?! Mi alapon hiszi ő magát jogosítva arra, hogy a mi tetteinket, melyekkel sem neki, sem a sárospataki közvacsorának nem értottunk, bírálgassa s hírlap hasábjain gunyosan, a valónak meg nem felelőleg tegye közzé?! Vagy talán fájlalja Sajó, hogy mi is nem voltunk jelen a pataki mulatságon? Ezt szerénységünk tiltja hinni, mert mi négyen, kiket Sajó ur a »tanuló ifjuság egy részének« nevez, (mert csak négyen voltunk szerencsések az ujhelyi mulatságon jelen lehetni) a joghallgatóknak csak 1/10-ed, az akadémiai polgároknak pedig csak 1/42-ed részét tesszük. Különb is, ha csak mi négyen képeznénk is Sárospatakon az összes ifjuságot; miután mi teljesen független, ily féle dolgokban egészen szabad akarattal bíró egyének vagyunk, kik sem Sajónak, sem a sárospataki protestans leánynöveldeinek lekötözve nem vagyunk; anélkül, hogy a Sajó-féle emberek beleszólnának, mulatunk ott, ahol tetszik. A kinek pedig a foga fáj, mint Sajó urnak, »tartsa rajta a nyelvét!«

3-ör. Miután még a referációjában ilyes kifejezés is van: »a rendezőség apprehenzivusabb tagjai Ujhelybe futottak,« a közülünk érdekelte fél ezennel kijelenti: miszerint örvend azon, hogy Sajó ur is elismeri azt, hogy volt miért apprehendálni; de azért ő nem »futott« s e kifejezést nem tartja egyébként, mint Sajó ur rosszul alkalmazott gunyjának.

Ne hogy Sajó ur azt higgye, miszerint csak Patakon mulattak jól; mi négyen egyhangulag kifejezzük azt, hogy az ujhelyi közvacsorán a nem jelmezes és jelmezes hölgyekben valóban gyönyörködtünk, nagyon örvendünk azon, hogy körükben voltunk s legkevésbé sajnáljuk azt, hogy Sajó urnak társaságában nem töltöttük a szóban forgó időt.

Négyünk nevében

Beregi.*

Városi ügyek.

A képviselőtestület f. évi január 22-én tartott közgyűlésében következő tárgyak kerültek szönyegre:

A Reinfuss Bódog prépostsági erdőmester által kidolgozott erdőgazdasági üzemterv elfogadtatván, az 1879. évi XXXI. t. cz. 18. §-a értelmében Zemplénmegye közigazgatási bizottságához bemutatni rendeltetett. Az üzemterv alapjául szolgáló általános leírás s a követendő gazdálkodási irányelvekről jövő számban részletesen referálunk.

Olvastatott Burger Adolf és Láng Nándor társvallalkozóknak az Ó-Casino építéséből járuló munkadíjak és az óvadék gyanánt letartott összegek kiutalása tárgyában beadott kérvénye; — mielőtt ezen ügyben érdemleges határozat hoztának, utasított a város főbírája, hogy Blizman Ferenczet, az átvétellel és leszámolással megbízott

szakértőt haladéktalanul hívja fel az iránt, miszerint a leszámolást f. évi február 10-ig eszközölje; mennyiben pedig ezt nem eszközölhetné, megbízott a város főbírája, hogy a vonatkozó ügyiratokat vegye át és a leszámítás és végleges átvétellel egy más városból meghívandó szakértőt bizzon meg.

Gazdasági választmány a szegődvényesek és szolgáló ruházata és lábbelijének beszerzése tárgyában felvett árlejtési jegyzőkönyvet bemutatja; a bemutatott árlejtési jegyzőkönyv jóváhagyatott s megőrzés végett a pénztárnak kiadatott.

Olvastatott a gazdasági választmány által a Kossuth-utca végén építendő vámház terv és költségvetéseinek elfogadhatása tárgyában beadott jelentése; a jelentés beterjesztése tudomásul vétetvén, a vámházra vonatkozó terv és költségvetés elfogadtatott, s az árlejtés megtartása iránt a gazdasági választmánynak kiadatott.

Város főbírája jelenté, hogy Debreczeny József városi jegyző f. évi január 17-én elhalt; a jelentés tudomásul vételével utasított az előjáróság, hogy a halálesetet a járási szolgabírói hivatalnak azon kéréssel jelentse be, hogy a megüült jegyzői állás betöltése tekintetéből a pályázatot mielőbb kihirdetni s a választás napját kitűzni sziveskedjék.

S.-a.-Ujhely város szabályrendelete a házalás korlátozása tárgyában.

1. §. A házaló kereskedés gyakorlása S.-a.-Ujhely város területén a hatósági láttamozástól számítandó három napon át engedtetik meg.

2. §. A házaló kereskedők S.-a.-Ujhelyben üzletük gyakorlása végett minden három hónapban csak egyszer jelenhetnek meg.

3. §. E szabályrendelet által az 1852. évi szeptember 4-én kibocsátott házalási szabályok 17. §-ában foglalt s általános érvénnyel bíró személyes, tárgyi és területi kedvezmények nem érintetnek.

Az ezen kedvezményben részesülő személyek következők:

a) Alsó-Ausztria eddigi waidhofeni (Thaya melletti) járásának lakosai az ezen járásban készített czernák és szalagokra nézve, valamint Karlstein és környékének lakosai a fa órákra nézve;

b) a csehországi, hegyvidéki lakosok az ottan készített csipkék és himzett árukra nézve;

c) a puszthertháli lakosok Tirolban, nevezetesen a Defferegen helységekre nézve;

d) a valsugauai és grödeni lakosok Tirolban a nekik eddigelé megengedve volt czikkekre nézve;

e) tót drótosok és az árvamegyei vászonkereskedők, a szt.-györgyi, szt.-miklósi és szt.-péterien és pamut árukkal kereskedők Magyarországon;

f) a gotschei, póllauti, reinfizti lakosok Krajnában az osztrigával, faolajjal, szent-jánoskenyérrel, citrommal, török szilvával, dragai borral, fűgével, granát almával, mogyoróval, calamarival, kaprival, gesztenyével, babérlevéllel, mandulával, margarauttal, kagylóval, narancscsal, rizszel, állókkal, tekenősbékával, szőlővel, malozsával stb. efféle eddigelé magukkal hordozott tárgyakkal kereskedésre nézve.

4. §. Az 1. és 2. §-ban érintett korlátozás alól a mennyiben 24 éves kort meghaladták és szabályszerűen kiállított engedélylyel bírnak, kivételnek.

1. Az 1855. évi december 31-én kelt és az 1856. évi birodalmi törvénylapban 5. sz. a. közzétett miniszteri leirat értelmében:

a) a fumei bányajárasnak, továbbá Severin és Boseljeve községek lakosai a házalási nyílt parancs 17. §-ának f) pontjában részletesen felsorolt árukra (déli csemegék) nézve;

b) a flitski kerület lakosai a posztóval való házalásra nézve;

c) a wadovitz kerület Andrichov és Kenty és a reszovi kerület Przevorsk nevű községeinek lakosai a kettős és hármas szövésű vászonnal, valamint Gácsország jaslovi kerülete Dembovice és Gorlice községeinek lakosai a vászonnal való házaló kereskedést illetőleg;

d) az egykori varasdi alispánság lakosai a fazekakkal, a fából készült dézsák, lapátok és kanalakkal, továbbá a gyékények, fonott kosár-árúk és köszöru kövekkel való házalásra nézve;

e) a mijavai pitle készítők a pitle szövettel való házalásra nézve.

2. Az 1858. évi november 11-én kelt s a birodalmi törvénylapban 209. sz. a. közzé tett miniszteri rendelet értelmében:

Valsugaua községének a házalási nyílt parancs 17. §-ának d) pontjában említett lakosai a szentek képeivel és engedélyezett imakönyvekkel való házalásra nézve;

3. Az 1864. évi május 3-án kelt s ugyanazon évi szeptember 4-én 17603. sz. a. kelt miniszteri rendelettel elette léptetett legfelsőbb elhatározás értelmében;

Fiume megye lakosai a finomított olajok, bors, kámför és szegfűszeggel való házalásra nézve.

4. Az 1866. évi június 20-án 3205. sz. a. kelt miniszteri rendelet értelmében, Zólyom megye lakosai a selyem- és gyapotárakkal, továbbá csipkék, fésűk, csengők, szijgyártó munka és vasárúkkal való házalásra nézve.

5. Az 1868. évi október 30-án 7085. sz. a. kelt földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében a felsőmagyarországi házalók gyolcs- és pamut-szövetekkel való házalásra nézve.

5. §. Azon egyénekre nézve, kik a házaló kereskedést a házalási nyílt parancs 17. §-a s ezen sz. r. 3. §-ában idézett intézkedések értelmében nyert engedély alapján folytatják az idézett nyílt parancs és miniszteri rendeletekben foglalt rendelkezések lesznek ugy általában, mint különösen a kihágások minősítése és ezek büntetése körül alkalmazandók.

6. §. Az ezen szabályrendelet intézkedései ellen vétők, az idézett házalási szabályok 19. §-a értelmében büntetendők.

7. §. A városban lakó és házról-házra járó iparúzó, minők a köszöruók, üvegesek stb. üzletek folytatásában nem korlátozhatók.

8. §. Ezen szabályrendelet által a házaló kereskedők az országos és heti vásárok látogatásában nem korlátozhatók.

9. §. Jelen szabályrendelet végrehajtásával a városi kapitány bizatván meg, az arra vonatkozó határozatai ellen a felebbezés II-od fokban a megyei alispánhoz, III-od fokban pedig a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz intézendő.

10. §. Jelen szabályrendelet megerősítés végett 3 példányban a nm. m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz hivatkozással az 1882. évi ápril 7-én 12707. sz. alatt és ugyanazon évi november 22-én 46184. sz. a. kelt kegyes intézményeire felterjesztendő s megerősítés után azonnal életbe lép.

Kelt S.-a.-Ujhely város képviselő-testületének 1883. évi márcziushó 14. napján tartott közgyűléséből.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalusy Andre,
v. főbíró.

Jóváhagyatott a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által 1883. évi október 11-én 43282. sz. a.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi polgári olvasókör folyó év februárhó 2-án d. u. 2 órakor tartja meg saját helyiségében

évi rendes közgyűlését,

melyre az egyelet tagjai tisztelettel meghívotnak.

T á r g y a k :

1. elnöki beszámoló;
 2. a leltározó- és számvizsgáló-bizottság jelentése;
 3. a régi tisztviselők leköszönése;
 4. a közgyűlés tartamára elnök, jegyző és a jegyzőkönyv hitelesítő bizottság megválasztása;
 5. az új tisztviselők megválasztása;
 6. költségvetés 1884. évre;
 7. az alapszabályok netaláni módosítása.
- S.-a.-Ujhely, 1884. január 20. án.

Vályi Bertalan,
jegyző.

Somogyi Bertalan,
elnök.

Nyilvános köszönet és számadás

a sárospataki ref. leánynövelde alaptökéje javára f. hó 12-én, folytatólag 13-án rendezett és közvacsorával egybekötött tánczvigalom jövedelméről.

Jan. 12-én ételek és italok-
ból begyűlt 261 frt — kr.
Jan. 13. án 108 frt 14 kr.
Bevétel a pénztárnál . . . 192 frt 60 kr.
Ezenfelül pénzzadományokat küldöttek be: Kovácsi Sándor 2 frtot, Bódogh Károly 1 frtot, Hegedüs László 2 frtot, Bódogh Barna 1 frtot, Hunwald Ignác 1 frtot, dr. Zsiday Dániel 1 frtot, Doktor Gáborné 1 frtot, Kántor Mihály 1 frtot, Bogyay Zsigmond 3 frtot, Dezső Gerzson 1 frtot, Kiss Elek 2 frtot, Nemes Ferencz 2 frtot, Brozorád Rezső 2 frtot, ifj. Szabó Zsigmond 1 frtot, Szakácsi János 2 frtot, ifj. Katona Zsigmond 2 frtot, Megyaszy Pál (szepsi) 1 frtot, özv. Rádi Róza (Izsép) 1 frtot, Kiss Juliska (Izsép) 1 frtot, összesen 30 frt — kr.
Később eszközölt elárusítás

és adományokból 21 frt 82 kr.
Utólagosan befolyandó . . . 25 frt — kr.
Összes bevétel 638 frt 56 kr.
Összes kiadás 196 frt 86 kr.
Marad tiszta jövedelem . . 441 frt 70 kr.

Felülfizettek a pénztárnál: Radácsi György 8 frtot, dr. Kun Zoltán 3 frtot, Szakácsi Ida 2 frtot, Szivós Mihály, Nagy Gábor, Nagy András, Vay István, dr. Rick Gusztáv, özv. Ardey Károlyné, Bakó Sándor, Magy. Kir. Csendőrség 1—1 frtot.

Midőn a fenti kimutatást közzétesszük és az

Folytatás a mellékleten.

adakozásokat nyilvánosan nyugtázzuk. fogadják a nemeskeblu adakozók és felülfizetők legmelegebb köszönetünket.

Sárospatak, 1884. jan. 24-én.

Átányi József,
biz. jegyző.

Radácsi György,
a rendező-bizottság elnöke.

Különfélék.

(Személyi hír.) Molnár István megyénk főispánja Budapestről tegnapelőtt hazérkezett.

(Színészeti.) Pesti Ihsz Lajos és Polgár Károly társigazgatók színtársulata érkezett a mult csütörtökön városunkba s az első előadás (Bozóti Mártha) tegnapra volt hirdetve. A társulatról, ez uttal még bármi tekintetben is, idő előtti dolog volna szólanunk; éppolyan, mintha valakit ismeretlen léte re agyba-főbes dicsérnénk, vagy összevissza gyaláznánk. Egyelőre csak annyit írhatunk, hogy a színigazgatók ígéretet tettek mindent elkövetni arra, hogy Ujhely közönségének igényeit erejükhöz képest, tőlük telhetőleg kielégítsék. Ha az ez ígéretet valószínűsítésbe menni szándékozó ígéretet, becsületes munkásságot látni fogja közönségünk: meg vagyunk győződve, hogy a támogatást nem fogja megtagadni akkor, midőn tudja, hogy a nemzeti művelődés érdekében tesz, ha csak egy porszemmel járul is azon pyramishoz, melyet fölépíteni van hivatva a magyar műzsa. Színtársulatunk messze utról, egész Rozsnyóról jött, tél-víz idején, nagy erőmegfeszítéssel, sok fáradsággal; óhajtjuk, hogy ne jött légyen hiába! Legyenek megelégedve mind társulat, mind közönség egymással. A mint tudomásunkra jött, az igazgatók egyelőre csak néhány előadásra kaptak engedélyt s ha a társulat kiállja a „tűzpróbát“, csak az esetben fog tovább időzhetni körünkben. Erre vonatkozólag az a megjegyzésünk, hogy akármivel ne érjük be; de mint fentebb is említettük: a becsületes ígéretet méltányolnunk kell s ez föltétlenül szemmel tartandó. A tagok névsora következő: Nők: B. Polgárné Aitner Ilka, I. operette koloratur és népszínmű énekesnő. Simándiné Róza, I. operette, alt és népszínmű énekesnő. Raizné Amália, drámai hősnő és társalgási. E. Szabó Gyuláné, operette énekesnő és társalgási. Kisfaludiné E., operette komika és anya. Olasz Terka, szende és társalgási. Petrovics Mariska, naiv és társalgási szende. Liptay Lajosné Erzsébet, drámai szende. Palóczy Luiza, vigjátéki és fiatal anya. Farkas Nina, Buczkó Mariska és négy kardalnoknő segéd szerepekre. Férfiak: B. Polgár Gyula, salon komikus és operette énekes (rendező). Pesti Ihsz Lajos, jellem apa és igazgató. Polgár Károly, pedáns komikum, operette buffo és igazgató. E. Szabó Gyula, hős, jellem apa (rendező). Szabó Gábor, cselszövő, pedáns komikum, kedélyes apa. Liphay Lajos, operette tenor, társalgási és szerelmes. Simándi Zsigmond, burleszk-komikum. Brodmann Richard, karnagy. Abaffi Albert, II. tenor és segéd szerelmes (ügyelő). Antal Imre, népszínmű énekes és operette bariton. Viola József, népszínmű énekes és operette tenor. Hetyei Imre, sugó. Asztalos Sándor, II. operette bariton és népszínmű. Gyulaffi Aladár, Farkas Jenő, Veress Sándor. Buczkó József, kardalnokok és segéd szerepekre.

(Népesedési statisztika.) A mult 1883-ik évben S.-a-Ujhely városában a róm. katholicusoknál született: 104 fi, 104 nő, meghalt: 126 fi, 94 nő, egybekelt: 61 pár; a helv. hitv. egyházban született: 40 fi, 40 nő, meghalt: 37 fi, 32 nő, egybekelt: 25 pár; a gör. kath. egyházban született: 59 fi, 51 nő, meghalt: 58 fi, 57 nő, egybekelt: 21 pár; az izr. hitközösségben született: 98 fi, 71 nő, meghalt: 55 fi, 33 nő, egybekelt: 30 pár. E számok közt összehasonlítást téve kitűnik, hogy míg a három első hitfelekezethél a születés és halálozás arányban állanak egymással, addig az izr. hitközösségben a szülöttek a meghaltakat számra nézve jóval meghaladják s a népesedés aránylag náluk a legszembetűnőbb; a házassági hajlam pedig aránylag a g kath. híveknél mutatkozik legcsekélyebben.

(Farkasok támadása.) A szomatori ref. pap nő-cselédjét folyó hó 21-én hajnalban Szomotor és Kövesd között farkasok támadták meg s annyira szétépték s felfalták, hogy a mikorra tőle alig pár puska-lövésre volt embererek segélyére siettek, már csak a két csizmaszárban levő lábszárait találták meg.

(Az önkéntes) tüzoltó-egylet február 2 ikára tervezett hangversenye, mint az előzményekből következtetni lehet, látogatott lesz. A páholyjegyek mind elkelték s a zártisékek egy részére is megtétettek az előjegyzések. Tehát akik a sok élvezetet ígérő estélyen részt akarnak venni, szükséges, hogy jegyeikről ideje-korán gondoskodjanak.

(Bukovszky Ferdinánd) mádi földbirtokost és jeles szölcst — kin a buskomorságnak jeli ujjabb időben aggasztó mérvben kezdtek mutatkozni — e hó 17-én szállították a budai Schwar-

zer féle intézetbe. E szomorú hír azoknál, kik az igyekvő derék férfit ismerték, fájdalmas részvétet keltett annyivalinkább, mert az orvosi vélemény kevés reményt nyújt felépüléséhez.

(Öngyilkosság.) Turzó Ágoston, volt gyártelepi mazoló, tepnap d. e. 11 órakor lakásán egy forgó pisztolylyal véget vetett életének. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

(A helybeli) törvényszéki fogházban a rabipar-üzlet a mult évről szép eredményt mutatott fel. Az évi bevétel 4118 frt, 50 kr. a kiadás 4066 frt, 4 krt tett ki. és így a pénztári maradvány 52 frt 46 kr. volt. A követelés az év végén 1303 frt 30 kr. a számlabeli tartozás 559 frt 64 kr-ra rugott és így a tiszta vagyon készpénz, illetve követelésekben 743 frt 76 kr. volt. A befektetés rabipar készárúban 603 frt 39 kr. Kosárfonási készárúban 138 frt 91 kr., feldolgozatlan rabipar-anyagban 1025 frt 41 kr., kosárfonási feldolgozatlan anyagban 182 frt, szalmafonási feldolgozatlan anyagban 41 frt, 51 krt tesz ki. — és így az összes vagyon az év végén 3175 frt, 34 krt tüntet fel. A rabiparosok mult évi keresménye 370 frt, 7 kr. volt. E statisztikai adatok a rabipar-üzlet életrevalóságáról hangosan beszélnek s ez intézmény horderejét a legerősebb szíben tüntetik fel.

(Rajtakapott élelmesség.) L. A. helybeli lakos a mult napokban cselédjét Sz. V. kereskedésbe küldötte finom minőségű kávéért, honnan minden féle apróbb árucikkeket hordatni szokott; de a csak újévkor beszegődött cseléd ismeretlen lévén a viszonyokkal X. Y. izraelita kereskedő személyében zátonyra akadt. A Jókai kalmárjának élelmes utódja ugyanis, amint a cseléd, ajtót tévesztve, hozzá beallított, nagy ügyesen kapacizálva azt, hogy mindegy az, akár ő nála venni kávé, akár Sz. V.-nál. A bamba ancilla nem sokáig ellenkezett s a kávé elfogadta. Hanem hát a turpisság csakhamar kiderült, mert otthon észre vették, hogy a kávé nem olyan, mint máskor szokott lenni s a cselédet kérdőre vonták, a ki is az esetet elbeszélte s a kávé X. Y. kénytelen volt meguyult orral visszavenni. No de a jó hadvezér nem esik kétségbe, ha egy csatát elveszít. X. Y. ur, igaz, hogy egész életén át csak a „pudli regement“-ben szolgált; de azért fejéből nem hiányzik a hadvezéri taktika. S történt vala második manőverre illetékesen. K. vendéglős szintén Sz. V. kereskedésbe küldött petróleumért. A korsó petróleum megérkezett, fizetvén érte a cseléd, mintegy 70 krt. Más alkalommal a vendéglős maga ment át Sz. V. ur kereskedésbe, s midőn a megtöltött korsó-petroleum árát kérdé, nagy megütközéssel hallotta, hogy az 35 kr. Szóra szó következett s kisült ismét, hogy a K. cselédjét is X. Y. kereskedő fogta el s a petróleum onnan került ki. Sz. V. kereskedő kiváncsi rá, hogy X. Y. ur milyen manőverre készül még, sőt attól tart, miszerint az azt fogja az impraktikus „Kundschaft“-nak modani, hogy ő Sz. V. — Sz. V. meg ő. (Beküldetett.)

(A spanyol diákok) két előadása, mint azt előre hittuk, az ujhelyi közönséget is kielégítette s a derék ifjak szép játékképtelkes tapsokban részesültek. Igaz ugyan, hogy az ő nemzeti zenéjük a magyar ember érzékéhez nincs idomítva s ahoz valami felvillanyozó közvetlenséggel nem simul: de előadásukban a praecizitás, a finom színezés még a nem műértőt is bizonyára kellemesen lepte meg. Az előadásokat kivált első estén elég szép közönség nézte végig.

(A magyar északkeleti vasut) bevételi kimutatása. 1883. december 25 1182 frt, 1883-ik január 1-től december 31-ig 2967766 frt, 1882. január 1-től december 31-ig 2825069 frt; a mult év hasonl időszakához viszonyítva több 142697 frttal.

(E napokban) jelent meg Budapesten Fromer A. Hermann magkereskedésének 1884-iki főárjegyzéke, mely mindennemű gazdasági főzelek és virágmagvakat, gyümölcsfákat, rózsákat cserjéket stb. oly gazdag választékban tartalmaz, mint igen kevés külföldi árjegyzék, belföldön pedig tökéletességre nézve ehhez hasonló nem jelenik meg; melegen ajánlhatjuk fenti céget minden gazdának és kertkedvelőnek, és eleve meg vagyunk győződve, miszerint megrendelés esetén teljesen ki lesz elégítve. Az árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve a nevezett cég által mindenkinek megküldetlik.

Hírek a szomszéd megyékből.

Helvey Laura Miskolczon félbeszakított vendégzereplését ismét megkezdte. Vendégjátéka három előadásra terjed. Tegnap a „Divathölgyek“-ben lépet fel, ma pedig bucsuelőadásul „Dóra“ czimszerepében lép fel. Az érdeklődés a vendégművésznő játéka iránt általános.

A nyirviz-szabályozó-társulat, a beállott erős fagyok folytán, a külső munkálatok nagy részét beszüntette s most a kiviteli tervekét készítetteti. A társulat ez idén majdnem 700,000 köbméter

földet emeltetett ki összes vonalain s átlag több mint 1000 munkást foglalkoztatott. Több nagy tavat lecsapoltatott s munkálatainak legnehezebb részén már tul van.

A nánási szalmakalapoknak nagy hirneve és kelendőse van ország szerte. A derék nánásiak e házi ipart annyira fejlesztették, hogy most kalapjaikat szénából készítik, még pedig oly kitűnő sikerrel, hogy az új iparág a legszebb jövőnek néz eléje. A szénából font nyári kalapok a selyemhez hasonlitanak s az 1885-ik évi országos kiállításon be fognak mutatanni.

A kassai gazdasági tanintézet majorsága néhány szép, valódi kuhlendi tehén és borjuval szaporodott. Dr. Rodyczy Jenő igazgató maga utazott fel a karácsonyi ünnepek alatt, hogy az állatokat személyesen kiválassza. Tizenegy tehenet és hat borjut hozott, szép tipikus állatokat, melyek tisztán hordják fajuk jellegét, a tiszta fehér főt, füleket és szemeket, s a finom hegyes szarvakat. Az igazgató czélja ugyanis az, hogy az ottani állományt kiegészítse és egészen tiszta, tipikus fajt alkosson, mely egyszersmind jó tejelő s melynek minden egyes tehene évenként legalább 2000 liter tejet adjon.

Kovács Zoltán lapunk munkatársa M.-Szigeten f. h. 20-án a polg. olvasókörben felolvasást tartott a „magyar kézműipar fejlődéséről Matyás királyig.“ A felolvasáson a polgári olvasókör tagjai és más érdeklődők mintegy 50-en voltak jelen. Felolvasó a magyarok bejövételéről tárgyalta a hazai ipar fejlődésének menetét. Kiterjeszkedett azon okmányok ismertetésére, melyek az egyes királyok által az iparra vonatkozólag kiadattak. Ismertette a czéhek keletkezését és az egyes czéhszabályzatokat. Különösbbsen Zsigmond királylyal foglalkozott, aki az iparosok és kereskedők által lakott városokat a törvényhozás részeseivé tette. Végül a Matyás korabeli virágzás korszakának rövid jellemzésével rekesztette be értekezését. A jelenlevő polgárok a felolvasót lelkesen megélejték.

Párbaj. A „Borsodmegyei Lapok“ írja: Véres kimenetelű kardpárbaj volt vasárnap dél előtt a berentei síkon. A párbajozók mindketten a miskolczi körökben ismert fiatalemberek s a párbaj okául egy a megyei tisztújítás alkalmával keletkezett szóváltás szolgált. A felek mindketten megsérültek, egyik könnyebb, a másik két nehezebb sebet kapott. A felek a párbaj bevégezése után sem követték a szokásos békülési formuláret, s nem szorítottak egymással kezét. Ez már a második párbaj Berettén. A napokban ugyanis két földbirtokot között volt ott pisztoly párbaj, minden komolyabb eredmény nélkül.

Érdekes lelet. A legrégebb magyar naptárból december 17-én egy példányt találtak a kassai székesegyházban azon alkalommal, midőn a szöszék melletti pillértől Hlenfeld András († 1598) siremlékét elmozdították. A naptár löcsei kalendarium s 1626-ban adatott ki. Teljesen ép példány.

A Kassa-oderbergi vasuti vonalon a mult héten a közlekedés kétszer volt megakadályozva. Először e hó 15-én, midőn a Csorbaról Lucsivna felé robogó vonat egy hóéket s egy mozdonyt, melyek a hófúvások eltüntetésén dolgoztak, egészen megrongált. Nagy hanyagságnak jele, hogy a vonatvezető előtt sen ki nem jelezte a hóeke működését. Ezen a vonaton utazók 4—5 óráig kénytelenek voltak a szabadban fázni, míg t. i. az akadályok el nem hárítottak. — A második eset 17-én történt, midőn a hófúvások széthányásán dolgozó mozdony és hóéke a sinek közül kisiklottak s a vasuti töltés mellett lévő sánczba zuhantak. E második eset következtében a közlekedés ezen napra Poprádon tul beállított.

Irodalom.

* A „Képes Családi Lapok“ 16. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Három esztendő; elbeszélés, írta Sziklay János. (folyt. köv.) — Egy csók varázsa; költemény, írta Varsányi Gyula. — Egyszerű történet; elbeszélés, írta Ries Hermin. (vége köv.) — A czárok történetéből. — A római ghetto-ban; elbeszélés, írta Bernet Richard, fordította Szőlősi D. (folyt. köv.) — Heti tárca; Ki a jégre! írta Halifax. — Ki mindenre gondol, francziából. — A tenger árvája; egy tengerész elbeszélése. — Téli éjszakákon; költemény, írta Thuróczy Endre. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: Az első hó. — A gesztenye árus. — Kényyszerhelyzet. Melléklet: A „Jog és szerelem“ című regény 33—48 oldala. A borítékon: Heti naptár. — Sakk-talány. — Betűrejtvények. — Betű-talány — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Kérdések — Feleletek. — A kis lutri húzásai. — Hirdetések. — A 17. szám tartalma: Három esztendő; elbeszélés, írta Sziklay János. (folyt. köv.) — Zoé; költői beszélyke, írta Szomoró Károly. — Egyszerű történet; elbeszélés, írta Ries Hermin. (vége.) — A vörös kocsi; franczia novellette. — Gondolatok. — A római ghetto-ban; elbeszélés, írta Bernet Richard, fordította Szőlősi D. (vége.) — Heti tárca; Az utolsó szerelem. (Eredeti vigjáték 4 felvonásban. Irta Dóczy Lajos. Először adatott a nemzeti színházban 1884. jan. 11-én.) írta -kg. — Török népmesék. — Furcsa história; írta Papolczy Irma. — Az én új évem. Gizelához; költemény, írta Kőszeghy Géza. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: Súdani képek. (Suakim. Chartum) — Mahdi az álprófeta táborá El-Obeid előtt. — A nyomra talált bernhardi eb. — Melléklet: A „Jog és szerelem“ című regény 49—64 oldala. — Mai számunkhoz van mellékelve a „Gazdasági és Háztartási Lapok“ január havi száma. — A

horiték: Heti naptár. — Sakk-talány. — Számrejtvény. — Háromszög-talány. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — A kis lutri húzásai. — Hirdetések. — Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. ss. Egész évre 6 frt, fél évre 3 forint, negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelent az „Ország-Világ” Degre Alajos kitűnő írók által szerkesztett szépirodalmi lap második száma: Tartalma változatos, hozzá Szász Károly arcképét egyik ismert írók életrajzra kíséretében. Ezt követi Lévai József szép verse „A menekvő”, Degre Alajos „Török vagy szakad” regénye folytatása. Makart gyönyörű képeinek nyomata „A reggel” és a „Dél”. A zimonyi vasut megnyitásáról két szép kép. Arthur; elbeszélés Balázs Sándortól. Két csinosan fordított arab költemény Kóváry Béla fordításában. Kenyérosztás a záróban, Burckhardt H. festménye után. Izsák bár Schehet emlékezet ünnepe, Gentz tanár rajza. Irodalmi és művészeti rovata nem csak registrál, de bírál is. Ajánljuk olvasóinknak nem csak irodalmi, de művészeti becsélnél fogva is ezt a jól szerkesztett szépirodalmi lapot, mely az eredeti képekre, tehát a hazai művészet művelésére is súlyt fektet.

A „Magyarország és a Nagyvilág” következő érdekes tartalommal jelent meg: A méltóságos ellenék. Borostyáni Nándortól. — Téli estén. (Költemény.) Inczédy Lászlótól. — Egy végtetes megbízás. (Elbeszélés.) Irta Donáth Berci. (Folyt.) — Elindulás sétára. — Szudáni zenészek egy kairói kávéház előtt. — Mentőtorony az Elbe folyam torkolatában. — A boldog ember kucsmája Sárkány F. től. — Hirneves művésznők. (II.) — Beduin lakodalom. — A tudomány a vásárcsón. — Kirándulás Nagy-Ólyvörsre. Nemes Ödöntől. — Vernon kapitány kutyája. — Irodalom. — Hírek. — Halálhírek. — Sakk-talány. — Heti naptár. — Képek: Arcképek a magyar főrendiház ellenzékének köréből: Gróf Cziráki János, Haynald Lajos, Schlauch Lőrincz, gróf Zichy Nándor. — Elindulás sétára. — Mentőtorony az Elbe folyam torkolatában. — Szudáni zenészek egy kairói arab kávéház előtt. — Hirneves művésznők. (II.) — Kirándulás Nagy-Ólyvörsre. (3 eredeti képpel.) — Tudomány a vásárcsón. (5 képpel.)

A magyar népdal-irodalom legterjedelmesebb gyűjteményéből a „Magyar Dal-Album”ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, a 801—1000 számu dallamokkal és pedig 100 havi füzetben, füzetenkint 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent januárius füzet tartalma következő: 1. A babóthi kis lányok. 2. A báránai bíró lánya. 3. A bíróval nem volt soha még bajom. 4. Ablakom alatt van egy nagy halastó. 5. A csaplárné a betyárt szerette. 6. A csicsóné káposztája. 7. A faluban a legárabb. 8. A gyöngyösi piacon. 9. Ah szivtelen megint válál. 10. Akinél nincs szeretője. 11. Aki tiszta buzát akar vetni. 12. Alig, alig, hogy téged ismerlek. 13. A mi házunk felett csak egy csillag van. 14. Aranyfürtös rozmarinszál. 15. Az a pohár színg tele. 16. Az én csizmám sikatori. 17. Az én lovam pejkő. 18. Az én rózsám jaj be csinos. 19. Azért, hogy én olyan nagyon szeretlek. 20. Az orczája olyan mint a... — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 füzetre 1 frt 80 kr, 5 füzetre 90 kr, egyes füzet ára 25 kr. Előfizetéseket postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

CSARNOK.

Csodálkoztok . . . ?

Csodálkoztok, hogy még vig is vagyok, Mikor oly sok búbanatra az ok? Búbanatra, mely ugy nyomja szivem, Hogy ma-holnap — — — — —
— Meglássátok — tán még sirba viszen! — — —

Hát a Vezúv nem vidám-e olykor?
És méhében ki tudja, mint tombol! —
Hát a tenger nem síma-e gyakran?
S tán oda lenn, —
Mély feneken élethalál-harcz van! — —

Vagy temetón — hol megkövült a bú;
Hol minden gyász, minden oly szomorú, —
Ha a tavasz elűzte a telet:
Nem nő virág, —
Himes virág a sirhantok felett?!!! — — —

Tarnóczy Tivadar.

K a t i c z a.

(Beszély.)

Irta: FARKAS BERTALAN.

(Folytatás.)

III.

storos nem messze feküdt Kenderes-től, — ez egy mezőváros volt. Ország-világ tudja, hogy az ilyen helyen többnyire meg szokott akadni egy pár „sirtli”, akik már nagyobb városban nem „győzik” s mint fecskék költöznek más, afféle „paraszt” vidékre, ahol senki sem ismeri őket, nem tudják, hogy mi fán termettek, az emberek szemébe port hinthetnek, adhatják az „urat” nyakra-főre, már tudniillik addig, a mig telik; mert hiába! kis városban is megvan a bugyellárisnak az a rozsz természet, hogy kiürül.

Az ilyen talmi — meteorok, a mily gyorsan felbukkannak a láthatáron, ép oly gyorsan szoktak letűnni is, és ami több, sokszor nem a magok jó szántából tűnnek le, hanem viszik őket. Ne gondolja a szives olvasó, hogy talán az irigység beszél belőlem! Poéta szavamra mondom, hogy — nem! Hanem az azért mégsem igen volt inyemre, hogy báró Henczei majd minden harmad nap kilátogatott Kenderesről Ostorosra, és az még kevésbé tetszett, hogy a szép Katicza nem undorodott — legalább én így tapasztaltam, a báró ur társaságától.

Alig időztem még Ostoroson két, három

hetet, mely idő alatt — fájdalom! — (hogy a nagynéni kedvelt szólásmódját használjam) nem sokat haladtam a Katicza meghódításában, és a báró urhoz már legalább is négyszer-ötször volt szerencsém.

Henczei ur — mintha csak egyedül nevéért született volna erre az árnyék világra — ki állhatatlan, dicselkedő fráter volt. El sem bírtam képzelni, hogy az a kedves művelt lelkű Katicza, hogyan tudott reá jó szemmel nézni. Ismét több egy talánnyal, melyen fél éjszakákon át volt alkalom tépelődni.

A báró ur ritkán jött egyedül Ostorosra; a hazának egy-két nagyreményű fia — akik hi vatva voltak agaraszatba fektetni azt, amit őseik ügygyel-bajjal össze kuporgattak — rendszeren kompareált vele, no meg aztán öt-hat kompetens kiséző, mind megannyi „fogdmeg” agár.

Ne tessék megütközni. Az urfiak a la grandissime mindannyiszor úgy látogattak el, mintha sportra indultak volna s Ostoros épen utjokba esnék. Arra szaladt a nyul... vagy talán ott remélték találni — gerliczére.

— De hisz az nem a ti fogatokra való! — dühöngtem magamban s ha senki nem látta, még talán fenyegetőztem is ökleimmel. Majd rátko lesek én frakkosok!...

Azt hiszem, minden olvasósnak tetszik ez az én dühöm és haragom... Nemde?..

Istenem! csak az a Katicza fogadta volna őket rosszabbul! kivált azt a — Henczeit!

Rettenetesen csodálkozom a nagynéni is, hogy ki nem adta nekik az utat.

S báró Henczei et comp. „sans gene” compareáltak.

En pedig tovább dultam-fultam magamban s türtem amig lehetett. De persze örökké türni, mint a német mondja: „kann nicht!”

Nemes elhatározás támadt szivemben s egy alkalommal, midőn az urfiak s agaraiak utra kelve, eltávoztak, Katicza elé állottam s ünnepélyes komolysággal így szóltam hozzá:

— Kedves Katicza! nem haragszik meg, ha bizalmasan kérdek kegyedtől valamit?

— Oh, a világért sem — válaszolt biztatólag.

— De őszintén fog felelni? — kérdeztem szintén ünnepélyesen.

— Milyen kérdés, Aladár. Mikor tapasztalta az ellenkezőt? — mondá gyöngé apprehensióval.

— Ah, talán megbántottam? — kiálték fel hevesen. Lelkemre mondom: nem akartam. Bocsásson meg, édes Katicza!

— Bohó ember, — szólt azonnal mosolyogva s kis kezét engesztelőleg nyujtá felém — hiszen semmi okom nincs haragudni.

— Oh, bocsásson meg, ismétlem. Gyakran olyan szó repül el ajkunkról, melyet rögtön szeretnék vissza vonni, de már késő. Olyan az, mint a kilőtt nyíl, melyről csak akkor jut eszünkbe, hogy méregbe van mártva hegye, midőn a cél felé kiröpítettük s bár megrettenünk, hogy talán nemesebb részt talál, de hogy utat téveszen, erre már nincs erőnk, nincs hatalmunk.

— Maga olyan különösen néz reám — szólt aztán. Istenem! hát hogyan győzzem meg, hogy nem haragszom?

— Engedje kezét megcsókolnom. Ez egy kicsit hirtelen kívánság lehetett.

Elpirult, kissé megfordult, de azért jobb kezét gyöngéden nyujtá felém.

Forró csókom elcsattant bársony kezén, — oh, fog-e majd piros ajkán... hattyu keblén?! — Most már szent a béke — biztatott mosolyogva. Tehát mondja meg, mit akart tőlem kérdezni?

Nagy boldogságomban azt is majd elfeledtem, hogy a földön vagyok. Végre összeszedtem szerke kóborló gondolataimat s némi elfogultsággal kérdeztem:

— Szivesen látja ön ezeket a — majmokat?..

Megütközve nézett reám: — Nem értem.

Nem csoda. Ilyen nem közönséges pillanatban nem is érthetett meg ilyen különös kérdést — Szivesen látja a bárót és társait? — kezdezem újra akadozva.

— Nem tudom — válaszolt rövid gondolkodás után, hogy annál hosszabb ideig gondolkozhassem én rövid feleletén.

Vissza adta a kölcsönt. Lehetetlen volt a helyzettel tisztába jönnöm.

Katicza szivesnek mutatta magát irányomban; nemes lelkűnek tartott; jól mulatott velem; az imént kezét meghagyta csókolni; elpirult, elfordult tőlem, talán akkor köny is akart szép szemébe tolni... és mégis az a felelet, az a „nem tudom” szó lebbent el ajkáról.

Erre aztán elgondolhattam én is, hogy „nem tudom” — mit gondoljak?

S báró Henczei et comp. minden harmadnap hűségesen — kompareáltak.

IV.

Elmult a nyár; komor arczával beköszöntött az ősz. A falevél sárgulni, hullani, a haraszt zöroggni kezdett...

A parkban a virágok fonyadtak, hervadtak; a madárdal elnémult, nem is illenek a kis énekesek trillái a pusztuláshoz.

Az ilyen szintelen kép valami fájo benyomást tesz az emberi kedélyre, kivált az olyanra, minő az enyim volt, melyet talán mézes-kalácsos sal sem lehetett volna felvidítani.

Nagy dolog is, midőn az ember szivébe oda lopja magát az a kis hamis Amor s ott nyüzsgölődik, berzenkedik, álmaikat megzavarja, esztét felforgatja... úgy, hogy helyét, nyugalmát seholsem leli.

Éreztem, hogy a hálóba már mélyen beonyolodtam; de vajjon ki fogok-e szabadulni?... és ha igen: hogyan?... Az a kegyetlen kis leány összetépi-e majd saját kezeivel a hálót s oda von-e dobogó keblére?... átölele-e gömbölyü karjaival?...

Fejem e gondolatnál szédült, szivemben minden csöpp vér lángolt.

Zavart gondolataimmal tépelődve, czéltalanul bolyongtam egy delután a parkban, még a vakondak turásokra sem ügyeltem, pedig máskor oly érdeklődve el-elnéztem, miként mozgatja az a fényes szőru picziny állat izmos ormányával a felturt földrakást s önkénytelenül azon gondolatra jöttem ilyenkor, hogy még ez a sötétségre teremtett állatka is vágyik a világosság után, — hogyné vágnám én? — Pedig bizony az én szivem nagyon is a sötétség országában tévelyeg.

A mint melázva barangoltam, alig pár lépésre Katiczát pillantottam meg. Egy kőpadon ült; kezében könyvet tartott. Megállottam. Észrevétlenül néztem reá sokáig. tartósan gyönyörködtem bájában, szépségében. Oh, mert szép, nagyon szép volt! Csöndesen vonultam kissé félre s lélekzetemet visszatartva háta mögé kerültem s egészen hozzá lopóztam. Ott ült előttem, alig egy lépésre tőlem, egy önfelelt pillanat csak... s átölelhetném karcsu derekát, megcsókolhatnám bibor ajakát. Tehetett volna aztan, amit akar: megvethetett, utálhatott, gyűlölhethetett, — egy pillanatra birtam, enyém volt, szivemen, karjaim közt tartottam, ajka mézét szivtam s aztán... beérhettem volna a halállal is...

Oh, mennyi kinzó gondolat háborgott e pillanatban fejemben, csak az Isten annak megmondhatója! Végre is valamennyi egy mély sohajtásban olvadt össze.

A szép leány megrettenve nézett hátra; de úgy látszott, nem haragszik, hogy titokban szemléltém.

Oda ültem mellé. Ismét az én kis kötetem volt kezében, most is azt a költeményt olvasta, melyet a minap oly szépnék mondott. Ez jól is esett, hízeltet is.

Nem tudom már, miről kezdtem beszélni, sok mindenfélét összehadarhattam, mert olyan kérdőleg nézett reám, mintha nem értené beszédemet. Egyszer aztan azon vettem észre magamat, hogy azt a kis kötetet én is kezemben tartom, hogy ketten tartjuk, aztan meg, hogy kezét fogom, egymás kezét fogjuk. Megrettenve kaptam vissza kezemet, — talán meg is bántottam?... De nem, nem lehet! Szemeibe néztem, azok oly szeliden, oly biztatólag s oly csábosan ragyogtak felém. Istenem! talán mégis szeret!... e gondolat villant meg gyorsan elmében s ujra keze után nyultam. Hátha ismét megengedi fogni!... Megengedte.

Lelkemben, szivemben hajnalodni kezdett, feltűnt a remény csillaga, hogy boldogiton, üdvözitsen. Nem lehet azt kimondani, hogy mit éreztem. Szivem, agyam lángolt, lelkem reszelt, szememből az üdvösség szikrái szóródtak szét. És ő szeliden mosolyogva, szóltanul nézett reám. Tekintete örvény volt, egy mély örvény, melybe egész lényem szerelemittasan merült el.

Lehetetlen, hogy ne szeressen, gondolám magamban s oda borultam eléje; epedve, esdve, könyörögve emeltem reá szeméimet, mintha azt mondanám: „oh, emelj magadhoz! oh, szeress! oh, légy az enyim örökre, a halálig, a siron tul is! Oh, mert én imádlak. én őrvjögök utánad, nálad nélkül nem élhetek, meghalok, ha nem szeretsz!...”

És bűvös szemei folyvást mosolyogtak, olyan szeliden, olyan ártatlanul.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

R. Homonna. A beküldött közleménynek még eddig nem tudunk helyet szorítani. Időköz nincs köve s így bármikor jön jókor jön.

Sch. Sárospatak. Ön, mint láthatja meg lett előzve, különben adtuk volna.

B. Zs. Sárospatak. A jövő számra kellett maradni.

Föt. Kolbay Gergely urnak Trauczonfalva. A reklámát számot ismételtelen elküldjük. Mindenesetre a pataki postán vész el, mert innen pontosan elküldetük. Ha ez többször ismétlődni fog, panaszt emelünk a postaigazgatóságnál.

(Kiadóhivatal.)

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMEÉR.

Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

ben

a

fels

h

TK.

közírt
hajtató
hajtási
követel
6% ka
kr. per
mint je
gitése
Csécsi
nosné,
felvett
ján eg
a 6.
ugyan
754. 8
1440.
Csécsi
áru in
1884.
község

177

18

rakt

tése

teki

alap

köv

felü

tar

ado

ma

elfo

elő

a r

2-

borítékon: Heti naptár. — Sakk-talány. — Számrejtvény. — Háromszög-talány. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — A kis lutri húzásai. — Hirdetések. — Előfizetheti: Mészner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. ss. Egész évre 6 ft, fél évre 3 forint, negyed évre 1 ft 50 kr.

• Megjelent az „Ország-Világ” Degré Alajos kitűnő írók által szerkesztett szépirodalmi lap második száma: Tartalma változatos, hozzá Szász Károly arcképét egyik ismert írók életrajzírása kíséretében. Ezt követi Lévai József szép verse „A menekvő”, Degré Alajos „Török vagy szakad” regénye folytatása. Makart gyönyörű képeinek nyomata „A reggel” és a „Dél”. A zimonyi vasút megnyitásáról két szép kép. Arthur; elbeszélés Balázs Sándortól. Két csinosan fordított arab költemény Kőváry Béla fordításában. Kenyérosztás a zárdában, Burckhardt H. festménye után. Izsák bár Schehet emlékezet ünnepe, Gentz tanár rajza. Irodalmi és művészeti rovata nem csak regisztrál, de bírál is. Ajánljuk olvasóinknak nem csak irodalmi, de művészeti becsénél fogva is ezt a jól szerkesztett szépirodalmi lapot, mely az eredeti képekre, tehát a hazai művészet mivélsére is sulyt fektet.

• A „Magyarország és a Nagyvilág” következő érdekes tartalommal jelent meg: A méltóságos ellenzék. Borostyáni Nándortól. — Téli estén. (Költemény.) Inczédi Lászlótól. — Egy végzetes megbízás. (Elbeszélés.) Irta Donáth Berci. (Folyt.) — Elindulás sétára. — Szudáni zenészek egy kairói kávéház előtt. — Mentőtorony az Elbe folyam torkolatában. — A boldog ember kucsujára Sárkány F. től. — Hirneves művésznők. (II.) — Beduin lakodalom. — A tudomány a vásárpiacon. — Kirándulás Nagy-Olyvörsre. Nemes Ödöntől. — Vernon kapitány kutyája. — Irodalom. — Hírek. — Halálozások. — Sakk-talány. — Heti naptár. — Képek: Arcképek a magyar főrendiház ellenzékének köréből: Gróf Cziráki János, Haynald Lajos, Schlauch Lőrincz, gróf Zichy Nándor. — Elindulás sétára. — Mentő torony az Elbe folyam torkolatában. — Szudáni zenészek egy kairói arab kávéház előtt. — Hirneves művésznők. (II.) — Kirándulás Nagy-Olyvörsre. (3 eredeti képpel.) — Tudomány a vásárpiacon. (5 képpel.)

• A magyar népdal-irodalom legterjedelmesebb gyűjteményéből a „Magyar Dal-Album”ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, a 801—1000 számú dallamokkal és pedig 10 havi füzetben, füzetenkint 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent januári füzet tartalma következő: 1. A babóthi kis lányok. 2. A bárándi bíró lánya. 3. A bíróval nem volt soha még bajom. 4. Ablakom alatt van egy nagy halastó. 5. A csaplárné a betyárt szerette. 6. A csicsóné káposztája. 7. A faluban a legárva. 8. A gyöngyösi piacon. 9. Ah szivtelen megint valál. 10. Akinek nincs szeretője. 11. Aki tiszta buzát akar vetni. 12. Alig, alig, hogy téged ismerlek. 13. A mi házunk felett csak egy csillag van. 14. Aranyfürtös rozmarinszál. 15. Az a pohár szinig tele. 16. Az én csizmám sikátori. 17. Az én lovam pejkó. 18. Az én rózsám jaj be csinos. 19. Azért, hogy én olyan nagyon szeretlek. 20. Az orczája olyan mint a... — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 füzetre 1 ft 80 kr, 5 füzetre 90 kr, egyes füzet ára 25 kr. Előfizetések postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

CSARNOK.

Csodálkoztok ?

Csodálkoztok, hogy még vig is vagyok, Mikor oly sok búbanatra az ok? Búbanatra, mely úgy nyomja szívem, Hogy ma-holnap — Meglássátok — tán még sirba viszen! —

Hát a Vezúv nem vidám-e olykor? És méhében ki tudja, mint tombol! — Hát a tenger nem sima-e gyakran? S tán oda lenn, — Mély feneken élethalál-harcz van! —

Vagy temetőn — hol megkövült a bú; Hol minden gyász, minden oly szomorú, — Ha a tavasz elűzte a telet: Nem nő virág, — Himes virág a sirhantok felett?!!! — — —

Tarnóczy Tivadar.

K a t i c z a.

(Beszély.)

Irta: FARKAS BERTALAN.

(Folytatás.)

III.

storos nem messze feküdt Kenderes-től, — ez egy mezőváros volt. Ország-világ tudja, hogy az ilyen helyen többnyire meg szokott akadni egy pár „sirtli”, akik már nagyobb városban nem „győzik” s mint fecskék költöznek más, afféle „paraszt” vidékre, ahol senki sem ismeri őket, nem tudják, hogy mi fán termettek, az emberek szemébe port hinthetnek, adhatják az „urat” nyakra-főre, már tudniillik addig, a mig telik; mert hiába! kis városban is megvan a bugyellárisnak az a rozsz természet, hogy kiürül. Az ilyen talmi — meteorok, a mily gyorsan felbukkannak a láthatáron, ép oly gyorsan szoktak letűnni is, és ami több, sokszor nem a magok jó szántából tűnnek le, hanem vizik őket.

Ne gondolja a szives olvasó, hogy talán az irigység beszél belőlem! Poéta szavamra mondom, hogy — nem! Hanem az azért mégsem igen volt inyemre, hogy báró Henczegi majd minden harmad nap kilátogatott Kenderesről Ostorosra, és az még kevésbé tetszett, hogy a szép Katicza nem undorodott — legalább én így tapasztaltam, a báró ur társaságától.

Alig időztem még Ostoroson két, három

hetet, mely idő alatt — fájdalom! — (hogy a nagynéni kedvelt szólásmódját használjam) nem sokat haladtam a Katicza meghódításában, és a báró urhoz már legalább is négyszer-ötször volt szerencsénk.

Henczegi ur — mintha csak egyedül nevéért született volna erre az árnyék világra — ki állhatatlan, dicsekedő fráter volt. El sem birtam képzelni, hogy az a kedves művelt lelkű Katicza, hogyan tudott reá jó szemmel nézni. Ismét több egy talánnyal, melyen fél éjszakákon át volt alkalmam tépelődni.

A báró ur ritkán jött egyedül Ostorosra; a hazának egy-két nagyreményű fia — akik hivatva voltak agarászatra fektetni azt, amit őseik ügygyel-bajjal össze kuporgattak — rendesen kompareált vele, no meg aztán öt-hat kompetens kísérő, mind megannyi „fogdmeg” agár.

Ne tessék megütközni. Az urfiak a la grandissime mindannyiszor úgy látogattak el, mintha sportra indultak volna s Ostoros épen utjokba esnék. Arra szaladt a nyul... vagy talán ott reméltek találni — gerliczére.

— De hisz az nem a ti fogatokra való! — dühöngtem magamban s ha senki nem látta, még talán fenyegetőztem is ökleimmel. Majd rátok lesek én frakkosok!...

Azt hiszem, minden olvasómnak tetszik ez az én dühöm és haragom... Nemde?..

Istenem! csak az a Katicza fogadta volna őket rosszabbul! kivált azt a — Henczegit!

Rettenetesen csodálkozom a nagynéni is, hogy ki nem adta nekik az utat.

S báró Henczegi et comp. „sans gene” compareáltak.

Én pedig tovább dultam-fultam magamban s türtem amig lehetett. De persze örökké türni, mint a német mondja: „kann nicht!”

Nemes elhatározás támadt szivemben s egy alkalommal, midőn az urfiak s agaraik utra kelve, eltávoztak, Katicza elé állottam s ünnepélyes komolysággal így szóltam hozzá:

— Kedves Katicza! nem haragszik meg, ha bizalmasan kérdek kegyedtől valamit?

— Oh, a világért sem — válaszolt biztatólag.

— De őszintén fog felelni? — kérdezém szintén ünnepélyesen.

— Milyen kérdés, Aladár. Mikor tapasztalta az ellenkezőt? — mondá gyöngye apprehensióval.

— Ah, talán megbántottam? — kiálték fel hevesen. Lelkemre mondom: nem akartam. Bocsásson meg, édes Katicza!

— Bohó ember, — szólt azonnal mosolygva s kis kezét engesztelőleg nyujtá felém — hiszen semmi okom nincs haragudni.

— Oh, bocsásson meg, ismétlém. Gyakran olyan szó repül el ajkunkról, melyet rögtön szeretnének vissza vonni, de már késő. Olyan az, mint a kilótt nyíl, melyről csak akkor jut eszünkbe, hogy méregbe van mártva hegye, midőn a czél felé kiröpítettük s bár megrettenünk, hogy talán nemesebb részt talál, de hogy utat téveszsen, erre már nincs erőnk, nincs hatalmunk.

— Maga olyan különösen néz reám — szólt aztán. Istenem! hát hogyan győzzem meg, hogy nem haragszom?

— Engedje kezét megcsókolnom. Ez egy kicsit hirtelen kívánság lehetett.

Elpirult, kissé megfordult, de azért jobb kezét gyöngéden nyujtá felém.

Forró csókom elcsattant bársony kezén, — oh, fog-e majd piros ajkán... hattyu keblén?!

— Most már szent a béke — biztatott mosolygva. Tehát mondja meg, mit akart tőlem kérdezni?

Nagy boldogságomban azt is majd elfeledtem, hogy a földön vagyok. Végre összeszedtem szerte kóborló gondolataimat s némi elfogultsággal kérdezém:

— Szivesen látja ön ezeket a — majmokat?..

Megütközve nézett reám: — Nem értem.

Nem csoda. Ilyen nem közönséges pillanatban nem is érthetett meg ilyen különös kérdést — Szivesen látja a bárót és társait? — kérdezém újra akadozva.

— Nem tudom — válaszolt rövid gondolkodás után, hogy annál hosszabb ideig gondolkozhassam én rövid feleletén.

Vissza adta a kölcsönt.

Lehetetlen volt a helyzetel tisztába jönnöm. Katicza szivesnek mutatta magát irányomban; nemes lelkűnek tartott; jól mulatott velem; az imént kezét meghagyta csókolni; elpirult, elfordult tőlem, talán akkor köny is akart szép szemébe tolni... és mégis az a felelet, az a „nem tudom” szó lebbent el ajkáról.

Erre aztán elgondolhattam én is, hogy „nem tudom” — mit gondoljak?

S báró Henczegi et comp. minden harmadnap hűségesen — kompareáltak.

IV.

Elmult a nyár; komor arczával beköszöntött az ősz. A falevél sárgulni, hullani, a haraszt zörögni kezdett...

A parkban a virágok fonyadtak, hervadtak; a madárdal elnémult, nem is illenek a kis énekesek trillái a pusztuláshoz.

Az ilyen szintelen kép valami fájó benyomást tesz az emberi kedélyre, kivált az olyanra, minő az enyim volt, melyet talán még ez es-kalácscsal sem lehetett volna felvidítani.

Nagy dolog is, midőn az ember szívébe oda lopja magát az a kis hamis Amor s ott nyüzsgölődik, berzenkedik, álmait megzavarja, esztét felforgatja... úgy, hogy helyét, nyugalmat sehohsem leli.

Éreztem, hogy a hálóba már mélyen bebojolódtam; de vajjon ki fogok-e szabadulni?... és ha igen: hogyan?... Az a kegyetlen kis leány összetépi-e majd saját kezeivel a hálót s oda von-e dobogó keblére?... átölel-e gömbölyű karjaival?...

Fejem e gondolatnál szédült, szivemben minden csöpp vér lángolt.

Zavart gondolataimmal tépelődve, czéltalanul bolyongtam egy délután a parkban, meg a vakondak turásokra sem ügyeltem, pedig máskor oly érdeklődve el-elnéztem, miként mozgatja az a fényes szőru picziny állat izmos ormányával a felturt földrakást s önkénytelenül azon gondolatra jöttem ilyenkor, hogy még ez a sötétségre teremtet állatka is vágyik a világosság után, — hogyne vágnám én? — Pedig bizony az én szivem nagyon is a sötétség országában tévelyeg.

A mint málázva barangoltam, alig pár lépésre Katiczát pillantottam meg. Egy kőpadon ült; kezében könyvet tartott. Megállottam. Észrevétlenül néztem reá sokáig, tartósan gyönyörködtem bájaiban, szépségében. Oh, mert szép, nagyon szép volt! Csöndesen vonultam kissé félre s lélekzetemet visszatartva háta mögé kerültem s egészen hozzá lopóztam. Ott ült előttem, alig egy lépésre tőlem, egy önfeléd pillanat csak...

... s átölelhetném karcsu derekát, megcsókolhatnám bibor ajakát. Tehetett volna aztan, amit akar: megvethetett, utálhatott, gyűlölhettett, — egy pillanatra birtam, enyém volt, szivemen, karjaim közt tartottam, ajka mézét szivtam s aztán... beérhettem volna a halállal is...

Oh, mennyi kínzó gondolat háborgott e pillanatban fejemben, csak az Isten annak megmondhatja! Végre is valamennyi egy mély sohajtásban olvadt össze.

A szép leány megrettenve nézett hátra; de úgy látszott, nem haragszik, hogy titokban szemléltém.

Oda ültem mellé. Ismét az én kis kötetem volt kezében, most is azt a költeményt olvasta, melyet a minap oly szépnék mondott. Ez jól is esett, hízeltget is.

Nem tudom már, miről kezdtem beszélni, sok mindenfélét összehadarhattam, mert olyan kérdőleg nézett reám, mintha nem értené beszédemet. Egyszer aztan azon vettem észre magamat, hogy azt a kis kötetet én is kezemben tartom, hogy ketten tartjuk, aztan meg, hogy kezét fogom, egymás kezét fogjuk. Megrettenve kaptam vissza kezemet, — talán meg is bántottam?... De nem, nem lehet! Szemeibe néztem, azok oly szeliden, oly biztatólag s oly csábosan ragyogtak felém. Istenem! talán mégis szeret!... e gondolat villant meg gyorsan elmémben s újra keze után nyultam. Hátha ismét megengedi fogni!... Megengedte.

Lelkemben, szivemben hajnalodni kezdett, feltűnt a remény csillaga, hogy boldogiton, üdvözítsen. Nem lehet azt kimondani, hogy mit éreztem. Szivem, agyam lángolt, lelkem reszketett, szeméimből az üdvösség szikrái szóródtak szét. És ő szeliden mosolygva, szótlanul nézett reám. Tekintete örvény volt, egy mély örvény, melybe egész lényem szerelemittasan merült el. Lehetetlen, hogy ne szeressen, gondolám magamban s oda borultam eléje; epedve, esdve, könyörögve emeltem reá szememet, mintha azt mondanám: „oh, emelj magadhoz! oh, szeress! oh, légy az enyim örökre, a halálig, a siron tul is! Oh, mert én imádlak. én őrvöngök utánad, nálad nélkül nem élhetek, meghalok, ha nem szeretsz!...“

És bűvös szemei folyvást mosolyogtak, olyan szeliden, olyan ártatlanul.

(Vége köv.)

Szerkesztői üzenetek.

R. Homonna. A beküldött közleménynek még eddig nem tudtunk helyet szorítani. Időköz nincs kövte s így bármikor jön jökor jön.

Sch. Sárospatak. Ön, mint láthatja meg lett előzve, különben adtuk volna.

B. Zs. Sárospatak. A jövő számra kellett maradni.

Föt. Kolbay Gergely urnak Trauzonfalva. A reklámolt számot ismételtelen elküldjük. Mindenesetre a pataki postán vész el, mert innen pontosan elküldetük. Ha ez többször ismétlődni fog, panaszt emelünk a postaigargatósnál.

(Kiadóhivatal.)

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMEÉR.

Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

ben

a

fels

h

TK.

közhi
hajtató
hajtási
követel
6% ka
kr. per
mint je
gitése
Csécsi
nosné,
felvett
ján eg
a 6.
ugyand
754. 8
1440.
Csécsi
áru in
1884.
közszé

177

18

rakt

tése

teki

alap

köv

fel

tar

ad

ma

elf

el

a

2-

A „ZEMPLÉN“
KÖNYVNYOMDÁJA
 S.-A.-UJHELYT.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a helyben (főut 9. sz. a.) lévő

KÖNYVNYOMDÁT

a legújabb modoru monogramokkal, betűkkel, körzetekkel újból dúsan felszerelvén; ajánlkozunk tehát mindennemű e szakmába vágó munkák u. m.:

hirlapok, havi folyóiratok, mindennemű hivatalos táblás kimutatások, valamint gazdasági, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok, GYÁSZLEVELEK, körlevelek, ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK,	lakadalmi és báli meghívójegyek, névjegyek TÁNCZRENDEK, levélezim nyomások FALRAGASZOK, STB., a kor igényeinek megfelelő gyors és olcsó elkészítésére.
--	---

Ugyanott mindennemű könyvkötészeti munkák jutányosan készíttetnek.

TK. 5575. sz.
1883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Macsatta Kálmán szül. Nagy Gabriella végrehajtónak Vitányi Andrásné szül. Dudás Julianna és Dudás János ugy is mint kiskoru Dudás Gábor örökösei végrehajtást mindnyájan mint néhai Dudás Gábor örökösei végrehajtást szenvedők elleni 117 frt 32 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő petrahói 21. sz. tjkvben fekvő a Dudás Gábor (kinek neje Márki Julianna) nevén álló 46-47. hr. sz. a. belhely kert és 20/b. ö. i. számú házra 160 frtban, ugyszinte az A. I. 3-10. sorsz. és 401. 500. 748. 830. 1101. 1245. 1276. és 1523. hr. szám alatti 1/3-ad kültelekre 317 frtban megállapított kiküáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1884. évi márcz. hó 5-ik napján d. e. 9 órakor Petrahó községe házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 16 frt és 31 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. tszék mint tkvi hatóságnak, 1883. évi decemberhó 4-én tartott üléséből.
Sziráky, kir. tszéki jegyző.
Hammersberg Jenő, kir. tszéki elnök.

Vh. 3. sz.
1883.

Arverési hirdetmény.

Alulirt végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a alapján közhírré teszi, hogy a n.-mihályi kir. jbiróságnak 2143/83. számú végzésével Preuszner Ábrahám javára, Kovács József n.-mihályi lakos ellen 232 frt 50 kr. és járuléki erejéig elrendelt bizt. végrehajtás alkalmával lefoglalt és 843 frt 90 krra becsült bognár munkák, u. m. kész hordók, kádák és dongák, házi butorok, 2 lő és 1 szekér ingóságok, — a felül foglaltak javára is — 1884. évi februárhó 1-én d. e. 9 órakor Nagy-Mihályban nyilvános árverésen kész pénz fizetés mellett becsáron alul is eladatni fognak.

A netaláni elsőbbségi igénylők felhivatnak, miként vélt jogaikat érvényesíteni el ne mulaszták.
 N.-Mihályban, 1884. január 11-én.
Tahy Béla, bir. végrehajtó.

Tk. 2513. sz. 1883.

Arverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Paulovcsak András mint kk. Mária leánya t. és t. gyámátja sztárai lakos végrehajtónak Fröhlich Gyula ügygondnok által képviselt ismeretlen tartózkodású kk. Brehovits Pál végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék a homonnai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság területén lévő Sztára község határában tekvő, a sztárai 144. sz. tjkvben A. I. 2-12. sorsz. a. foglalt volt urbéri kültelekből és A. + 2. sorsz. a. foglalt váltásgköteles szőlőből 1/2 részben kk. Brehovits Pált illető jutalékra az árverést 435 frtban ezennel megállapított kiküáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884-ik évi márczushó 14-ik napján d. e. 9 órakor Sztára község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 43 f. 50 k. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, 1883. évi okt. 29-én.
Cseley, kir. járásbiró.

TK. 2754. sz.
1883.

Arverési hirdetmény.

A szerencsi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a hegyalja-mádi takarékpénztár végrehajtónak Csécsi János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtó részére megítélt 60 frt tőkekövetelésnek s ettől 1882. évi márczushó 7-ik napjától járó 6% kamatoknak 6 frt 10 kr. óvási 1/3% váltódíj, 11 frt 37 kr. perbeli, 5 frt 35 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 15 frt 27 krrban felmerült költségeknek kielégítése végett a végrehajtási árverés a l.-bényei 2. sz. tjkvben Csécsi János, Csécsi József, Csécsi Johanna férj. Czákó Jánosné, ifj. Csécsi András és József kiskoruk tulajdonául felvett 5. és 6. hr. számra az 1881. LX. t. cz. 156. §-a alapján egészen és pedig az 5. hr. és 143. sorsz. házra 400 frt, a 6. hr. számú kertre 131 frt kiküáltási árban, továbbá ugyancsak a fennebb nevezett tkvi tulajdonosok nevén álló 754. 830. 850. 090. 1054. 1148. 1207. 1265. 1293. 1344. 1440. hr. számú 1/4 kültekli illetményt képező ingatlanokból Csécsi Jánost illető 1/4 részbeni jutalékra 166 frt 25 kr. becsárú ingatlanra elrendeltetvén, annak megtartására határidőül 1884. év januárhó 28-ik napjának d. e. 10 órája L.-Bénye község házához kitűzetik.

Miről is az érdeklettek azzal értesíttetnek:

- 1) hogy a megállapított kiküáltási ár a fenti becsár;
- 2) hogy a fent megjelölt ingatlanok ezen csupán egy árverési határnapon a kiküáltási áron alól is elfognak adatni;
- 3) hogy árverezni kívánók tartoznak a kiküáltási árnak 10% -át, készpénzben vagy óvadékképes papírban bánatpénz-képen a kiküldött kezéhez letenni;
- 4) vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbírósághoz intézendő két példány és két felzetten szerkesztendő letéti kérvény mellett a tokaji kir. adó mint letéti hivatalnál lefizetni;
- 5) hogy jelen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hivatalánál, valamint L.-Bénye község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a szerencsi kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1883. évi november hó 10-ik napja.
Tóth Pápay kir. aljbiró.

177. SZ.
1884.

Építési árlejtési hirdetés.

A nagy-tárkányi m. kir. dohánybeváltó hivatal épületein és raktárain eszközlendő tatarozások és az ugyanott felépítendő kerítések 1884. évi szeptemberhó végéig leendő helyreállítására a nagytekintetű m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság rendelete alapján pályázat hirdettetik.

A költségvetésileg megállapított költség anyaggal együtt a következő:

ács munkáért	2532 frt 24 kr.
kümmöves	446 „ 18 „
kovács	486 „ 23 „
asztalos, lakatos, mázoló, üvegező munka, öntött s egyéb vasnemüekért	214 „ 85 „
bádigos munkáért	242 „ 48 „
Összesen	3921 frt 98 kr.

Az építés biztosítása céljából az alólirt m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnek 1884. évi január 31-ik napján versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellekekkel ellátott, valamely m. kir. adóhivatalnál letett 5% bánom pénzről szóló pénztári nyugtát tartalmazó, írásbeli zárt ajánlatok az említett nap déli 12 óráig ugyanott elfogadtatnak.

Az ajánlati határozmányok és szerződési feltételek, valamint az előirányzat, terv és költségvetés a megállapított hivatalos órákban, a nagy-tárkányi m. kir. dohánybeváltó hivatalnál betekinthetők.

Debreczen, 1884. évi januárhó 10-én.

M. kir. dohánybeváltó felügyelőség.

2
e.

Hirdetmény.

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnöksége az érdekelteknek ezennel tudomására hozza, hogy folyó **1884-ik évi február hó 12-ik napján S.-a.-Ujhelyben, a megyeház nagy termében**

évi rendes közgyűlés

fog tartatni, melynek tárgyai következők:

1. A mult egész évben teljesített munkálatokról, továbbá a házi s építkezési pénztár állapotáról szóló évi jelentés.
 2. A még teljesítendő munkálatok végrehajthatása, illetőleg a társulat működésképes fennállhatásának céljából szükséges s már 1880. évi október 7-én elvileg megszavazott kölcsönnek mennyiségileg megállapítása s erre előleg felvehetése végett meghatalmazottak kijelölése.
 3. A folyó évi fentartási s védelmi költségelés megállapítása.
 4. Az 1883-ik évi számadások megvizsgálására számvizsgálók kiküldetése.
 5. Kérvények s indítványok tárgyalása, s mely közgyűlésben leendő megjelenésre az érdekeltséget felkérem.
- Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1884. évi január hó 20.

Diószeghy János,
társulati alelnök.

Pályázat.

A zemplénmegyei közkórházi gondnok állomása elhalálozás által megüresedvén: ezen állomásra a nevezett kórház alapszabályai 17. §. alapján ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állomással 600 frt fizetés, szabad lakás, tüzifa, és a kórházi fehér ruha mosatásáért 100 frt évi javadalmazás jár. Viszont fizetésének megfelelő 600 frtnyi biztosítékot készpénz vagy értékpapirban, vagy jelzálogilag bekebelezett kötelezvényben letenni tartozik.

A pályázó folyamodványok legkésőbb a jövő 1884. évi január hó 31-ig hozzám juttatandók: a későbben érkezők figyelembe nem vétetnek.

S.-a.-Ujhely, 1883. december 29.

Matolai Etele,
alispán.

3—3

Hirdetmény.

Az ujfejtói (Szabolcsmegye) közbirtokosság kir. kisebb haszonvételi (regale) joga, melyért eddig évenként 8677 forint bérösszeg fizettetett, folyó 1884. évi ápril hó 24-től kezdődő 3 évre közárverés útján — zárt ajánlatoknak is elfogadása mellett — folyó 1884-ik évi február hó 28-án d. e. 9 órakor, a helybeli Casinó termében haszonbérbe adni fogván; felhivatnak a bérelni óhajtok, miként ide vonatkozó ajánlataikat bezárólag február hó 27-ig alulírt közbirtokossági felügyelőnél — hol a feltételek megtudhatók — benyújtani igyekezzenek.

Ujfejtó, 1884. január 23.

1—3

Szunyoghy Imre,
közbirtokossági felügyelő.

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a t. utazó közönség becses tudomására hozni, miszerint **Sátoralja-Ujhelyben**, a Széchényi-téren lévő ujonnan épített

„Magyar Király” szállodát

mely a legtulzobb igényeknek megfelelőleg alakítottát át s **22 — minden kényelemmel berendezett vendégszobával bir** — kibéreltem s azt 1884. január hó 1-ső napján a közhasználatnak átadtam.

Főgondom lesz, hogy a t. közönség üzletben étel, ital, lakás, kiszolgálát s jutányosság tekintetében feltalálhassa mindazon előnyöket, melyeket csak nagyvárosi hasonnemű üzletekben nyujthatnak.

Diszesen berendezett szobák 60 krtól feljebb.

Egyidejüleg b. tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy f. évi február hó 1-én Mányi Lajos zenekara közreműködése mellett

tombola-játékkal egybekötött társas-estélyt

rendezek, melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghivom.

Jó ételek és italokról valamint pontos és jutányos kiszolgálatról kezeskedem.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

KORINKO JÁNOS,

a „Magyar Király” szálloda bérője S.-a.-Ujhelyt

Bérbe adó.

S.-a.-Ujhelyt, a Kazinczy-utczában, Szöllősi Bernát házában lévő

kávéházi helyiség

lakással együtt 1884. évi ápril hó 24-től kezdve bérbe adatik.

A feltételekről tudomás szereszhető Szöllősi Bernátnál S.-a.-Ujhelyt.

2—2

A ZEMPLÉNMEGYEI KERESK. IPAR-, TERMÉNY- ÉS HITELBANK

részvényesei folyó évi február hó 24-én d. u. 2¹/₂ órakor

Sátoralja-Ujhelyben az intézet helyiségében

XIV-ik RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y A K:

1. A közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat.
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvénye.
6. Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása.
7. Ebből kifolyólag a sorrendben kilépendő és üresedésbe jött igazgatósági tagok helyeinek választás utjáni betöltése.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen részt venni kíván, felkéretik, hogy az alapszabályok 31-ik §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1884. évi január hó 18-án.

Az igazgatóság.

2—3